Milieudefensie Lelystad
p/a Archipel 44-27, 8224 HV Lelystad.

Fietsersbond Lelystad

Lelystad 30 november 2022.

Aan: gemeente Lelystad
t.a.v. team stationsgebied oost.

Betreft: concept Stedenbouwkundig ontwerp stationsgebied oost.

Geacht mevrouw/heer,

Onze dank voor de presentatie van de plannen op 24 november jl. en het overleg dat enkele dagen daarvoor met ons heeft plaatsgevonden.

ontwarren verkeersknoop, de Gordiaanse knoop:
Er gaat de komende jaren erg veel gebeuren in de omgeving van het NS-station. Wij zijn blij, dat geprobeerd gaat worden de verkeersknoop te ontwarren. De situatie is voor alle verkeersdeelnemers niet optimaal. Het autoverkeer staat geregeld vast op de Middenweg, het stads-en streekvervoer staat vast in het verkeer en de dienstregeling raakt sterk ontregeld en fietsers en voetgangers moeten lang wachten bij de verkeerslichten.
Een goed functionerend verkeerssysteem rond het station en het Stadshart is voor iedere Lelystedeling heel belangrijk!! Als we het nu niet goed doen, zullen we daar tientallen jaren de wrange vruchten van plukken.

-busbaan.
Wij zijn dan ook erg blij dat de al jaren in het vooruitzicht gestelde busbaan nu echt lijkt te worden aangelegd. De ontregeling van de dienstregeling wordt daarmee tegengegaan en de bussen worden niet langer genoodzaakt het tijdrovende rondje rond het station te maken.

-busstation. Betreffende het nieuwe eilandbusstation zijn wij echter allesbehalve content. Tijdens het eerdere overleg hebben wij al gewezen op de langere loopafstanden. Na bestudering van het plan én de situatie ter plaatse zijn wij tot de conclusie gekomen dat de aanleg van het eilandbusstation een forse verslechtering ten opzichte van de huidige situatie zal betekenen. Een deel van de bussen komt daarbij ook nog eens met de “kont” gericht op het NS-station te staan.
Dus erg lange loopafstanden. Zeer ongewenst: voor gebruikers van het openbaar vervoer telt soms iedere seconde: of men wel of niet de aansluiting met bus of trein weet te halen. Zeker voor niet goed ter been zijnde reizigers zijn korte loopafstanden erg belangrijk.

Wij wijzen daarom de plannen van dit eilandbusstation nadrukkelijk af. Hoe zeer het ons ook spijt.
Wij zijn van mening, dat het busstation zo veel mogelijk in de huidige vorm moet worden gehandhaafd: een compact busstation, op korte afstand van de in-/uitgang van het NS-station, waarbij de bussen met de voorzijde gericht op het NS-station staan. O.i. is ter plekke voldoende ruimte om hier -een iets aangepast- busstation te creëren.
Mogelijk dat de bussen langs de perrons het dichtst bij het spoor gelegen te weinig ruimte hebben om de draai naar de uitgang van het busstation/busbaan te kunnen maken. Dat zou verholpen kunnen worden door aan de kop van het busstation (dus tussen busstation en de ingang van het NS-station) een rotondeachtige “draaicirkel” te maken. Niet ideaal, maar wel een mogelijkheid.
O.i. moet het mogelijk zijn op dit compacte busstation voldoende perronruimte te creëren. Ook in de huidige situatie staan soms twee bussen achter elkaar aan hetzelfde perron. Dit blijkt dus in de praktijk uitvoerbaar.

Door het compact houden van het busstation blijft kostbare grond beschikbaar voor andere doeleinden. Verplaatsing van de coffeeshop is daarbij mogelijk zelfs niet noodzakelijk. Ook zijn er mogelijkheden hier een fietsenstalling te creëren waardoor de huidige stallingen aan de centrumzijde ontlast worden.

-bereikbaarheid busstation.
Volgens de plannen wordt het busreizigers onmogelijk gemaakt vanaf de Zilverparkgarage en het fietspad langs de Zorgapotheek (kortste route vanaf Stadhuisplein) het busstation betreden. Lijkt ons een slecht plan. Niet alleen het NS-station, maar ook het busstation moet voor fietsers en voetgangers optimaal bereikbaar zijn. Wanneer die gelegenheid niet wordt geboden, zullen voetgangers toch een doorgang zoeken.

-fietspad langs Middendreef.
In het voorliggende plan wordt het fietspad tussen de rotonde Ziekenhuisweg het fietspad Botter-Zilverparkkade geschrapt. Een slecht plan. Wij vinden de fietsroute parallel aan de Middendreef erg belangrijk. Handhaving van dit fietspad -met fietsers in de voorrang- hebben wij eerder ook al bepleit in een sessie van de gemeenteraad.
Eén van de nadelen van het gescheiden verkeersysteem van Lelystad is dat de fietspaden verstopt zitten in de woonwijken: stukjes fietspad, stukjes woonstraat. Kronkelige routes. Veel omwegen. Voor fietsers is het vaak moeilijk de juiste weg te vinden.
Wanneer men bij het vormgeven van de stad fietspaden langs de dreven had aangelegd, had men dit probleem grotendeels kunnen voorkomen.
Het is dan ook zuur wanneer dit fietspad langs de Middendreef gaat verdwijnen. Mocht dit dreigen te gaan gebeuren, zullen wij ons formeel tegen de onttrekking aan het verkeer verzetten.

-bereikbaarheid zuidelijke NS-fietsenstalling.
Het bestaande fietspad zou ter hoogte van de rotonde Ziekenhuisweg -dicht langs het spoor- kunnen worden doorgetrokken naar het fietspad Botter-Zilverparkkade (de huidige met VRI beveiligde oversteek).
Door de busbaan iets meer op afstand van het spoor te situeren (er komt ruimte wanneer er geen eilandbusstation wordt aangelegd) kan er vanaf fietspad Botter tussen de nieuwe Middenweg en de busbaan een fietspad worden aangelegd naar de zuidelijke fietsenstalling in het NS-station. Op dit moment is er in de plannen geen goede verbinding tussen het busstation en de zuidelijk fietsenstalling in het station. Wil men voorkomen dat deze fietsenstalling slecht wordt gebruikt, dan zal men er voor moeten zorgen, dat die voor fietsers vanuit het oostelijk en zuidelijk deel van Lelystad optimaal bereikbaar is. Een goede bereikbaarheid van de zuidelijke fietsenstalling zal de druk op de fietsenrekken langs het Stadshart doen afnemen. Deze stallingen komen dan beter beschikbaar voor fietsers met bestemming de winkels in het Stadshart.

-VRI oversteek Middenweg.
In het eerdere overleg is gemeld, dat de oversteek van de nieuwe Middenweg met een VRI zal worden beveiligd. Belangrijk is op de kruising de verharding van het fietspad niet te onderbreken. (Zie nieuwe kruising Wold 12/Laarstate).
Op de kruising met de busbaan zal het verkeer op de busbaan voorrang krijgen. Dit is wat ons betreft akkoord.

-stallingsmogelijkheden fiets in Stadshart op korte termijn.
De realisatie van de plannen zal nog enkele jaren vergen. Het is belangrijk zo snel mogelijk iets te doen aan het tekort aan stallingsmogelijkheden in de Stationsomgeving Oost en het Stadshart. Bekeken zou moeten worden waar op korte termijn extra rekken kunnen worden geplaatst. Het huidige tekort aan fietsenrekken (nietjes) is niet alleen vervelend voor de fietsers, maar de slecht gestalde fietsen roepen ook ergernis op bij anderen.
Onder meer zou onderzocht moeten worden of uitbreiding van het aantal rekken op Dukaatplein mogelijk is. Nu kan slechts aan 1–zijde worden gestald. Bij tweezijdige stallingsmogelijkheid neemt de capaciteit fors toe.
_Enkele jaren geleden is de zeer intensief gebruikte fietsenstalling op het Stationsplein achter de kiosk opgeheven. Een groot gemis voor de fietsers en een verscherping van de problematiek de fiets te stallen voor bezoekers van het Stadshart.
De functie van het pleintje is nu beperkt. De vier bankjes worden slechts af en toe benut. Opnieuw inrichten als fietsenstalling

is zeer gewenst. Zeker omdat door de werkzaamheden in de Stationsomgeving (herinrichting fietsenstallingen binnen het station en aanleg busbaan/busstation) de situatie voor de fietsers komende jaren verder zal verslechteren.

-groen Stationsplein.
De gemeente wil het Stationsplein een groen karakter geven: een link leggen met Nieuwe Natuur. Klinkt mooi, maar de functie van het Stationsplein is niet die van een park, maar van een praktisch plein optimaal ingericht voor reizigers die de overstap maken tussen bus, fiets of te voet en de trein. Belangrijk daarbij is dat er ruime zichtlijnen zijn vanaf de uitgang van het station naar busstation en het centrum.

-natuursteen op de paden?
Tijdens de presentatie werd gemeld, dat de "loper" tussen station en Stadshart bestraat zal worden met natuursteen, zoals ook elders in het Stadshart is gebruikt. Dit lijkt ons onwenselijk. De plateaus met natuursteen in de Promesse en elders in het centrum zijn niet aangenaam te belopen. Zeker op het Stationsplein is deze natuursteen ongewenst. De verharding is niet-egaal en vaak glad. Moeilijk te belopen vooral met hoge hakken, rolkoffers, buggy's, rollators e.d. Onder winterse omstandigheden zijn deze stenen vaak verraderlijk glad.

-fietspaden omgeving stationsplein.
In het eerdere overleg hebben wij aangegeven, dat het zeer wenselijk is dat de noord-zuid e-bikeroute in de voorrang blijft/ komt. Wij zouden daar ook de voorkeur aangeven bij de kruising met de "loper" tussen station en Stadshart, maar we kunnen er vrede mee hebben, wanneer hier voor de overstekende reizigers een zebrapad komt. Dat is ook nu reeds het geval.
-Bij de T-kruising met het fietspad komende van de Hanzeborg/NS-fietsenstalling vinden wij het wenselijk dat de fietsers op de nood-zuid e-bikeroute in de voorrang worden gebracht. De huidige situatie leidt geregeld tot verwarring.
Het lijkt ons zinvol het fietspad komend van het station bij de aansluiting van de noord-zuidroute te splitsen. Een "tak" in zuidelijk richting en een "tak" in noordelijke richting. Vooral voor de fietsers komend/gaand in zuidelijke richting kan dan de nu haakse bocht wat vloeiender worden gemaakt.
Belangrijk is dat ook de haakse bocht nabij de toekomstige ingang van de stationsfietsenstalling (nabij i-Clicks) zo vloeiend mogelijk wordt gemaakt.

-ontmoedigen niet-bestemmingsverkeer.
De werkzaamheden in de stationsomgeving zullen jarenlang veel overlast veroorzaken. Een goede afstemming van de deelplannen is derhalve erg belangrijk
Momenteel loopt -zoals eerder aangegeven- het verkeer rond het station geregeld vast. Dat dreigt ook te gebeuren in de nieuwe situatie. Daarom is het erg belangrijk het niet-bestemmingsverkeer weg te houden uit de omgeving van het station/Stadshart.
Dat veel doorgaand verkeer deze route gebruikt, komt onder meer door de voor automobilisten aantrekkelijke vormgeving van de Visarenddreef. Een 70 km- autoweg met vrijwel geen belemmeringen.
Het is een moeilijk onderwerp voor de Gemeenteraad, maar afwaardering van deze dreef: snelheid terugbrengen naar 50 km, aanleg van een of meer rotondes, versmallingen met in- en uitvoegstroken zal noodzakelijk zijn om een einde te maken aan de dagelijkse verkeersopstoppingen. Het lijken impopulaire maatregelen, maar al een gering aantal minder auto's op de ring rond het Stadshart zal leiden tot een veel betere doorstroming van het auto- en busverkeer!!

Veel succes met de verdere uitwerking van de plannen. Uiteraard zijn wij graag bereid bovenstaande punten nader toe te lichten.

Milieudefensie Lelystad
Namens deze:

N. Dijkshoorn.

Fietsersbond Lelystad
Namens deze:

T. ten Brinke